

I 2014 udkom første udgave af håndbogen og den fik flere hæderlige ord med på vejen i *Psykolog Nyt*. Årets udgave har haft voksevæk i stort set alle henseender; kapitler, sider og pris. Undtagelsen er stikordsregisteret, som er helt forsvundet, herom senere. Det mest iøjnespringende er tre nye kapitler.

Kapitel 5 omhandler individuelle problematikker, der kendetegner PPR's målgrupper. Først beskrives handicapområderne: bevæge-, syns-, høre- og tale-/sprogvanskeligheder samt læsevanskeligheder, generelle indlæringsvanskeligheder og elever i adfærdsproblematikker. Ligeledes kan man i kapitlet læse om de vigtigste psykiske diagnoser på børneområdet, primært autisme, ADHD, OCD og angst.

Kapitel 12 bærer undertitlen *Faglige temaer 1* og omhandler PPR's kerneopgaver, PPR's organisation, det forebyggende arbejde, pædagogiske psykologi samt kvalitetskriterier for inklusion, herunder behovet for forebyggende indsats fra PPR. Under overskriften *Organisationsmodeller* for PPR gemmer sig et overbliksgivende skema over to hovedmodeller for PPR-virksomhed: Model 1, hvor PPR er en ekstern faginstans i forhold til dagtilbud og skole og model 2, hvor PPR opfattes som en del af dagtilbuddets og skolens virksomhed. Man kan læse, at model 1 beskriver en PPR, som er i risiko for at bidrage til øget segregering af børn og elever, mens model 2 kan forstås som en PPR, i sandsynlighed for at bidrage til størst mulig inklusion af børn og elever. Et godt kapitel for forvaltningsledelse og udvalgspolitiske byrødder.

I kapitel 13 (*Faglige temaer 2*) sættes fokus på PPR og didaktik, co-teaching, det specialpædagogiske begreb, forældresamarbejdet i skolen og den nye lov om dagtilbud. For psykologer i PPR som har få erfaringer med at undervise og knap så stor didaktisk viden, er især dette kapitel anbefalelsesværdigt. Det kan finde glimrende anvendelse som en ultrakort introduktion, til mange af de forventninger samarbejdspartnerne kan have til PPR's personale. Er man som læser nødsaget til at skulle udvælge noget frem for andet at læse, er dette kapitel en nødvendighed at give sig i kast med.

Opmærksomheden blev under læsningen fanget af en i første omgang mindre, undseelig og umiddelbart ubetydelig detalje i en afsnitoverskrift. Overskriften er anderledes formuleret end i førsteudgaven og udsættes overskriften for en kortfattet diskursiv analyse, viser forskellen på enkel vis forskellen mellem en PPR, som har indledt bevægelsen fra at bestå af eksperter til at blive befolket af konsulenter. Fra at forventes at have ekspertsvaret i 2014 til nu gennem konsultativt samarbejde at invitere til nysgerrighed båret af spørgsmål, som kan kvalificere tvivl og bekymring til anvendelige arbejdshypoteser, hvilke muliggør en fremadskridende og udforskende proces. Eksperten ville i 2014-udgavens formulering kunne konstatere, "Hvad specialpædagogisk bistand omfatter" (side 28), mens konsulenten i år vil invitere til reflekterende samtale ved at spørge "Hvad omfatter specialpædagogisk bistand?" (side 24). Der findes flere detaljer som denne at dykke ned i, når man går ombord i bogens tekst. Dog skal læseren overlades til på egen hånd at foretage flere neddykninger i overensstemmelse med nysgerrighed, udforskningstrang og oplevet behov.

Fodnoterne fra 2014 er nu vandret ind i brødteksten. Pist forsvundet i andenudgaven er som allerede nævnt stikordsregistret og det stik imod, hvad man almindeligvis med rimelig antagelse må kunne forvente af en håndbog til opslag. Det er et tab for den fysiske udgave af håndbogen. Heldigvis findes publikationen også som e-(hånd)bog og som en sådan, kan man meget nemt have den, nå ja, lige ved hånden. I en digital tid hvor skærmen oftere og oftere er i hånden eller ligger lige for i lommen, behøver vi ikke længere at gribe noget ud af den blå luft, når vi taler sammen. Oplysninger i e-bøger kan nu blive trukket frem fra ikonet på skærmen, som er forbundet med det digitale bibliotek, i særdeleshed hvis e-bøgerne er designet med den anvendelsesorienterede og funktionelle fuldtekstsøgning. Og dette er netop tilfældet i e-bogsversionen af håndbogen. Søgefunktionen fungerer perfekt, da denne anmelder forsøgte sig med fantasifulde søgninger på kryds og tværs samt med udvalgte søgeord fra 2014-udgavens stikordsregister. Søgefunktionen er effektiv og anvendelig, når man ved hvad man søger. I de tilfælde hvor man ikke er helt afklaret i forhold til emnet, man specifikt ønsker at søge efter, var stikordsregistret en brugbar hjælp til at skyde sig ind på mulige søgeord eller sparke associationer til videre emnesøgning i gang. Ærgerligt, at redaktionen denne gang har prioriteret fravalget af de forsvindende få og yderst nyttige sider.

Lever bogen så op til den på bagklappen annoncerede påstand, om at være "... et oplagt værktøj ..." til PPR's ledelse, medarbejdere og samarbejdspartnere? En påstand som også førsteudgaven påstod at være og som man må sige holdt vand – forlaget har oplyst, den solgte små 900 eksemplarer. Ja, det er den klare forventning, at den igen vil leve op til påstanden.

Er man nyuddannet psykolog eller er man for første gang ansat i PPR, er bogen et praktisk talt absolut anbefalelsesværdigt værktøj til at afklare undren med, at stille nysgerrighed via samt at spejle erfaringer og oplevelser i.

Af cand.psych. Henrik Eriksen